

Рибакова Т. О.

*кандидат економічних наук, доцент, докторант
Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету
імені Григорія Сковороди*

Rybakova T. O.

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Doctoral Candidate of Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda
State Pedagogical University*

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY AS AN OBJECT OF FINANCIAL REGULATION

Анотація. На основі аналізу провідних досліджень в роботі викладено погляди науковців на об'єкти фінансового регулювання. Проведено аналіз нормативних актів, що містять законодавче визначення зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) в Україні, на основі чого встановлено, що вона є об'єктом регулювання, зокрема об'єктом фінансового регулювання. Визначено, що серед науковців відсутня єдина точка зору щодо сутності фінансового регулювання ЗЕД, зокрема його об'єктів, через складність ЗЕД як економічної категорії. Проаналізовано підходи до визначення ЗЕД та наукові погляди на сутність фінансового регулювання ЗЕД, що дало можливість визначити його суб'єкти та диференціювати його об'єкти за рівнями. З'ясовано, що фінансовий характер регулюючого впливу суб'єктів регулювання ЗЕД на його об'єкти полягає в застосуванні фінансових методів, форм, інструментів, засобів, важелів.

Ключові слова: фінансове регулювання, зовнішньоекономічна діяльність, зовнішньоекономічні зв'язки, суб'єкти господарювання, об'єкт регулювання, рівні регулювання, фінансовий вплив.

Вступ та постановка проблеми. В сучасному глобалізованому світі, що характеризується інтенсифікацією міжнародної економічної співпраці між країнами, роль зовнішньоекономічних відносин та зовнішньоекономічної діяльності суттєво зростає. Відкритість економіки України та розвиток торговельно-економічного співробітництва з розвиненими країнами, зокрема через створення зон вільної торгівлі з Європейським Союзом та Канадою, зумовлює стратегічну важливість зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) для держави. Однак високий ступінь відкритості обумовлює значну залежність зовнішньої торгівлі України від світової економічної кон'юнктури та її вразливість від впливу світових фінансово-економічних криз. За таких умов ефективне використання переваг міжнародної економічної інтеграції є неможливим без запровадження дієвих механізмів регулювання ЗЕД, при цьому провідна роль в регулюванні належить державі.

Важливість регулювання ЗЕД в Україні також підтверджується тим, що в Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність» йому присвячено окремий розділ, а в преамбулі зазначено, що Закон було прийнято з метою запровадження правового регулювання всіх видів зовнішньоекономічної діяльності [1].

З огляду на провідну роль фінансової складової у функціонуванні сучасної світової економіки пріоритети в регулюванні соціально-економічних процесів мають бути надані саме фінансовим методам, що обумовлює необхідність дослідження проблем фінансового регулювання ЗЕД.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні фінансовому регулюванню економіки, зокрема державному фінансовому регулюванню, присвячено достатню кількість праць вітчизняних та закордонних вчених. Але фінансове регулювання ЗЕД потребує більш детального вивчення, адже проблема має комплексний характер та

знаходиться на стику таких окремих напрямів наукових досліджень, як державне регулювання, фінансове регулювання, зовнішньоекономічна діяльність. Значний внесок в розробку теоретичних та практичних питань фінансового регулювання ЗЕД зробили вітчизняні науковці, досліджуючи такі його аспекти, як державне регулювання ЗЕД (А.С. Гальчинский, Х.В. Гріценко, Я.А. Жаліло, Л.Б. Колінець, Г.І. Філіна), валютне регулювання ЗЕД (О.І. Береславська, О.В. Дзюблук, В.І. Міщенко, В.А. Ющенко), регулювання ЗЕД на рівні регіонів (О.В. Бречко, В.Є. Крупін), регулювання ЗЕД промислового виробництва (Г.В. Дурицька), фінансове регулювання ЗЕД суб'єктів господарювання (В.О. Васюренко, В.В. Мацьків, В.Л. Пластун).

Однак, незважаючи на детальне вивчення питань, які стосуються економічного змісту фінансового регулювання ЗЕД, недостатньо уваги науковців приділено дослідженню ЗЕД як об'єкта регулюючого впливу, що враховувало б її складність як економічної категорії та давало б змогу конкретизувати структуру механізму регулювання.

Метою статті є висвітлення зовнішньоекономічної діяльності як об'єкта фінансового регулювання.

Результати дослідження. Регулювання економіки є впливом органів управління на економіку з метою підтримки фінансово-господарських процесів на певному рівні і недопущення небажаних явищ. Під таким впливом розуміється передусім державне регулювання економіки, що полягає у втручанні держави в діяльність ринку з метою впливу на поведінку його суб'єктів задля досягнення бажаних результатів.

В економічній літературі фінансове регулювання розглядається як одна зі сфер економічного регулювання в контексті реалізації державної фінансової політики та функціонування фінансового механізму. Аналіз наукових

праць, присвячених фінансовому регулюванню, виявив, що в більш загальному вигляді воно визначається як напрям державної фінансової політики, що є впливом держави на економічні і соціальні процеси шляхом перерозподілу фінансових ресурсів серед певних сегментів ринку задля запобігання можливих або усунення наявних диспропорцій та забезпечення макроекономічної рівноваги з використанням відповідних форм, методів та інструментів.

Об'єкт – це філософська категорія, що позначає реальність, яка розглядається як щось зовнішнє у відношенні до людини та її свідомості і яка стає предметом теоретичної та практичної діяльності суб'єкта, наприклад, зазнає цілеспрямованого діяння з боку суб'єкта [2, с. 438]. Вищевказане визначення фінансового регулювання дає змогу виокремити в ролі його об'єкта економічні і соціальні процеси, що відбуваються в суспільстві. Особливості таких процесів щодо різних сфер і галузей національної економіки та видів господарської діяльності, зокрема ЗЕД, обумовили науковий інтерес до проблем фінансового регулювання за різними напрямками, що під час дослідження потребує конкретизації об'єктів регулювання відповідно до таких напрямів.

Низка науковців визначає об'єктом фінансового регулювання фінансові процеси в економіці, діяльність суб'єктів господарювання, розподільчі відносини і процеси у суспільстві та на окремих підприємствах. В деяких працях пропонується виокремлення фінансових процесів в економіці як об'єктів фінансового регулювання за мезо-, макро- та макрорівнями [3, с. 106; 4, с. 97].

Згідно з законодавством зовнішньоекономічна діяльність в Україні підлягає регулюванню. Зокрема, розділ II Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» має назву «Регулювання зовнішньоекономічної діяльності» та визначає мету регулювання, його принципи, суб'єкти, засоби тощо. При цьому серед суб'єктів регулювання зазначені як держава в особі її органів, так і недержавні органи управління економікою (товарні, фондові, валютні біржі, торговельні палати, асоціації, спілки тощо), а також самі суб'єкти ЗЕД. Законом також встановлено склад органів державного регулювання ЗЕД [1] та органів місцевого управління ЗЕД [1], що здійснюють її регулювання.

Регулювання ЗЕД в Україні здійснюється з метою:

- забезпечення збалансованості економіки та рівноваги внутрішнього ринку;

- стимулювання прогресивних структурних змін в економіці, зокрема зовнішньоекономічних зв'язків суб'єктів ЗЕД України;

- створення найбільш сприятливих умов для залучення економіки України в систему світового поділу праці та її наближення до ринкових структур розвинутих зарубіжних країн [1, с. 13–14].

Згідно зі статтею 7 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» фінансове регулювання належить до економічних заходів оперативного регулювання ЗЕД (в Законі відзначено «валютно-фінансове, кредитне та інше» регулювання). Втім, конкретизації терміна «фінансове регулювання ЗЕД», на відміну від терміна «митне регулювання», в Законі немає. Так само невизначеною є сукупність заходів, що належать до фінансового регулювання ЗЕД та фактично відображають його сутність.

Фінансове регулювання ЗЕД розглядається вітчизняними науковцями як одна зі сфер економічного регулювання. Відповідно, і його визначення, наведені в окремих наукових працях, що містять уточнення сутності регулювання ЗЕД та сутності механізмів її регулювання, базуються на загальних підходах до визначення економічного, зокрема фінансового, регулювання із зазначенням різних проявів регуляторного впливу на ЗЕД як на об'єкт регулювання (табл. 1).

Як можна побачити з табл. 1, під час визначення фінансового регулювання ЗЕД як об'єкта регулювання науковці виокремлюють:

- ЗЕД суб'єктів господарювання [9];
- фінансові відносини щодо здійснення ЗЕД [6];
- діяльність суб'єктів у сфері зовнішньоекономічних зв'язків [7];
- зовнішньоекономічна діяльність систем [8].

В роботі [10] наведено трактування економічної сутності стимулювання ЗЕД як сукупності усіх засобів і методів, що спрямовані на заохочення ЗЕД, а як об'єкт такого стимулювання відзначено зовнішню торгівлю та зовнішньоторговельний обіг країни, просування вітчизняних товарів на іноземні ринки та забезпечення вітчизняної промисловості іноземними інвестиційними ресурсами [10, с. 6].

Таким чином, визначення об'єктів фінансового регулювання ЗЕД в працях, що підлягали аналізу, варіюються від узагальнюючих до досить конкретних тверджень, що, на наш погляд, обумовлено відсутністю єдиного підходу як до визначення фінансового регулювання, зокрема його об'єктів, так і до розуміння науковцями сутності ЗЕД.

Таблиця 1

Наукові погляди окремих вітчизняних вчених на сутність фінансового регулювання ЗЕД

Автор	Визначення
В.О. Васюренко [6, с. 6]	Сукупність фінансових інструментів, які узагальнюють низку впливів, що виникають унаслідок фінансових відносин щодо здійснення ЗЕД і за допомогою яких створюються фінансові передумови та стимули розвитку суб'єктів господарювання, що відбивається на русі відповідних фінансових потоків.
Г.В. Дурицька [7, с. 6]	Сукупність економічних форм, методів та інструментів, за допомогою яких стимулюється, координується і регламентується діяльність суб'єктів у сфері зовнішньоекономічних зв'язків відповідно до цілей та завдань.
В.Є. Крупін [8, с. 6]	Сукупність економічних й адміністративних методів, важелів та інструментів, що разом здійснюють регулюючий і стимулюючий вплив на зовнішньоекономічну діяльність через створення сприятливих умов для підвищення конкурентоспроможності систем і конкурентоспроможності їх продукції на основі впровадження інновацій з метою ефективного використання їх експортного потенціалу та розширення зовнішніх ринків збуту вітчизняної високотехнологічної і наукоємної продукції з високою часткою доданої вартості.
В.В. Мацьків [9, с. 283]	Певна цілісна діалектична сукупність взаємозумовлених і взаємопов'язаних методів, форм та інструментів впливу на зовнішньоекономічну діяльність суб'єктів господарювання з метою забезпечення макроекономічної рівноваги й моніторингу стану економіки на кожному конкретному етапі її розвитку.

Так, в науковій літературі все ще відсутнє загально-прийняте визначення ЗЕД, яку розглядають як сферу економічної діяльності або як сукупність експортно-імпорتنих операцій, або як вид (форму) діяльності [11, с. 44], але найбільш поширеними є два підходи.

Згідно з першим підходом ЗЕД має розширене трактування та розглядається як сукупність низки категорій залежно від рівнів її реалізації, серед яких можна виокремити такі.

1) мегарівень (глобальний рівень); на глобальному рівні ЗЕД є комплексом міжнародних економічних відносин всіх країн світу, що формує міжнародний поділ праці та реалізується у вигляді глобалізації світових економічних відносин;

2) метарівень – рівень зовнішньоекономічних зв'язків, що виявляється в реалізації міжнародної регіональної інтеграції та діяльності регіональних інтеграційних угруповань;

3) макрорівень – сукупність зовнішньоекономічних зв'язків між країнами;

4) мезорівень – зовнішньоекономічні зв'язки між окремими галузями промисловості різних країн світу, а також зовнішньоекономічні зв'язки на рівні регіонів;

5) мікрорівень – ЗЕД суб'єктів господарювання, сукупність здійснюваних ними зовнішньоекономічних операцій, єдність виробничо-господарських, організаційно-економічних і комерційних функцій підприємств під час функціонування на зовнішньому ринку.

Такий підхід розуміє ЗЕД як складову національної економічної політики, як багатомірну цілісну систему господарювання [5, с. 7], а також має на меті комплексне дослідження процесів становлення і функціонування світогосподарських зв'язків. Ієрархічна система, якою є ЗЕД, відповідно, потребує наявності кількох рівнів регулювання, серед яких науковцями відзначаються:

– рівень країни, рівень регіону, рівень підприємства [5, с. 14];

– макроекономічний рівень, рівень окремих галузей господарства, мікрорівень [12, с. 8];

– міжнародний, загальнодержавний, регіональний [8, с. 12];

– мікро-, макро- і мегарівні [13, с. 160].

Згідно з другим підходом, що є більш поширеним серед науковців, ЗЕД розглядається як одна зі сфер господарської діяльності суб'єктів господарювання, що відповідає мікрорівню в рамках першого підходу. Тобто безпосередня реалізація зовнішньоекономічної діяльності здійснюється на рівні господарюючих суб'єктів, базуючись на багатомірній цілісній системі господарських відносин між економічними суб'єктами різних країн [14, с. 106]. На більш високих рівнях йдеться вже про зовнішньоекономічні зв'язки, а ЗЕД розглядається як один з аспектів зовнішньоекономічних зв'язків.

Визначення ЗЕД як діяльності суб'єктів господарювання в Україні є законодавчо закріпленим. Так, згідно з Господарським кодексом України, ЗЕД – це господарська діяльність суб'єктів господарювання, яка в процесі її здійснення потребує перетинання митного кордону України майном та (або) робочою силою [15]. Закон України про ЗЕД надає її більш розширене визначення: це діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами [1]. Втім, в статті 3 Закону зазначено, що Україна в особі її органів, місцеві органи влади і управління в особі створених ними зовнішньоекономічних організацій, які беруть участь у

зовнішньоекономічній діяльності, діють як юридичні особи. До того ж преамбула Закону вказує на належність до ЗЕД як до об'єкта запровадження правового регулювання таких її видів, як зовнішня торгівля, економічне і науково-технічне співробітництво, спеціалізація та кооперація в галузі виробництва, науки і техніки, економічні зв'язки в галузі будівництва, транспорту тощо, які фактично є формами участі національного господарства в міжнародних економічних відносинах. Такі положення, викладені в законодавстві, припускають можливість реалізації ЗЕД на більш високих рівнях, ніж рівень суб'єктів господарювання.

Зовнішньоекономічні зв'язки і ЗЕД суб'єктів господарювання є рівнями ієрархічної структури системи ЗЕД. Характер зовнішньоекономічних зв'язків держави визначає стратегію ЗЕД підприємств. Відповідно, ЗЕД слід розглядати не тільки як складову частину господарської діяльності підприємств, але й як важливий чинник економічного розвитку держави в умовах інтеграції до світової економіки.

В західній економічній науці термін «зовнішньоекономічна діяльність» фактично не використовується, а найближчими його еквівалентами є словосполучення “foreign trade” або “international trade”, які в прямому перекладі означають «міжнародна торгівля», тобто обмін товарами та послугами за межами національних кордонів [16, с. 68]. На мікрорівні ЗЕД суб'єктів господарювання досліджується західними вченими в площині таких напрямів економічної науки, як, зокрема, міжнародний бізнес, інтернаціоналізація фірм, пряме іноземне інвестування [16, с. 68].

Проведений аналіз наукових поглядів на склад об'єктів фінансового регулювання та підходів до визначення ЗЕД обумовлює необхідність дослідження ЗЕД як об'єкта фінансового регулювання з урахуванням рівнів її реалізації. Виходячи з цього, сукупність об'єктів фінансового регулювання ЗЕД на різних рівнях та вплив суб'єктів регулювання на його об'єкти можна представити так (рис. 1).

Головним об'єктом фінансового регулювання є ЗЕД суб'єктів господарювання, що зазнає регулюючого впливу від суб'єктів макро- і мезорівнів, якими є державні органи (державне регулювання) та недержавні органи регулювання (асоціативне регулювання), а також безпосередньо від суб'єктів мікрорівня – суб'єктів ЗЕД (саморегулювання). Головним суб'єктом в системі фінансового регулювання ЗЕД є держава, яка, здійснюючи вплив на ЗЕД суб'єктів господарювання та на зовнішньоекономічні зв'язки регіонів і галузей національної економіки, досягає власних стратегічних цілей на міжнародній арені.

Аналіз представлених в науковій літературі визначень фінансового регулювання в частині конкретного змісту регулювання дав змогу виявити специфіку фінансового регулювання ЗЕД, що визначається фінансовою складовою впливу на ЗЕД, тобто впливу її суб'єктів на об'єкти за допомогою фінансових методів, форм, інструментів, засобів, важелів. При цьому варто наголосити на тому, що фінансовому регулюванню ЗЕД підлягають не лише фінансові відносини, що виникають під час здійснення ЗЕД між її суб'єктами, але й ЗЕД як багатомірна, багаторівнева і цілісна система господарювання, включаючи всі її види, визначені законодавством.

Висновки. ЗЕД в Україні підлягає регулюванню. Виокремлення ЗЕД як об'єкта фінансового регулювання є підґрунтям для дослідження фінансового регулювання ЗЕД як однієї з багатьох сфер економічного, зокрема фінансового, регулювання. Різноманітність поглядів науковців на сутність фінансового регулювання ЗЕД і, відповідно, на ЗЕД як на об'єкт регулювання, що міститься в запропо-

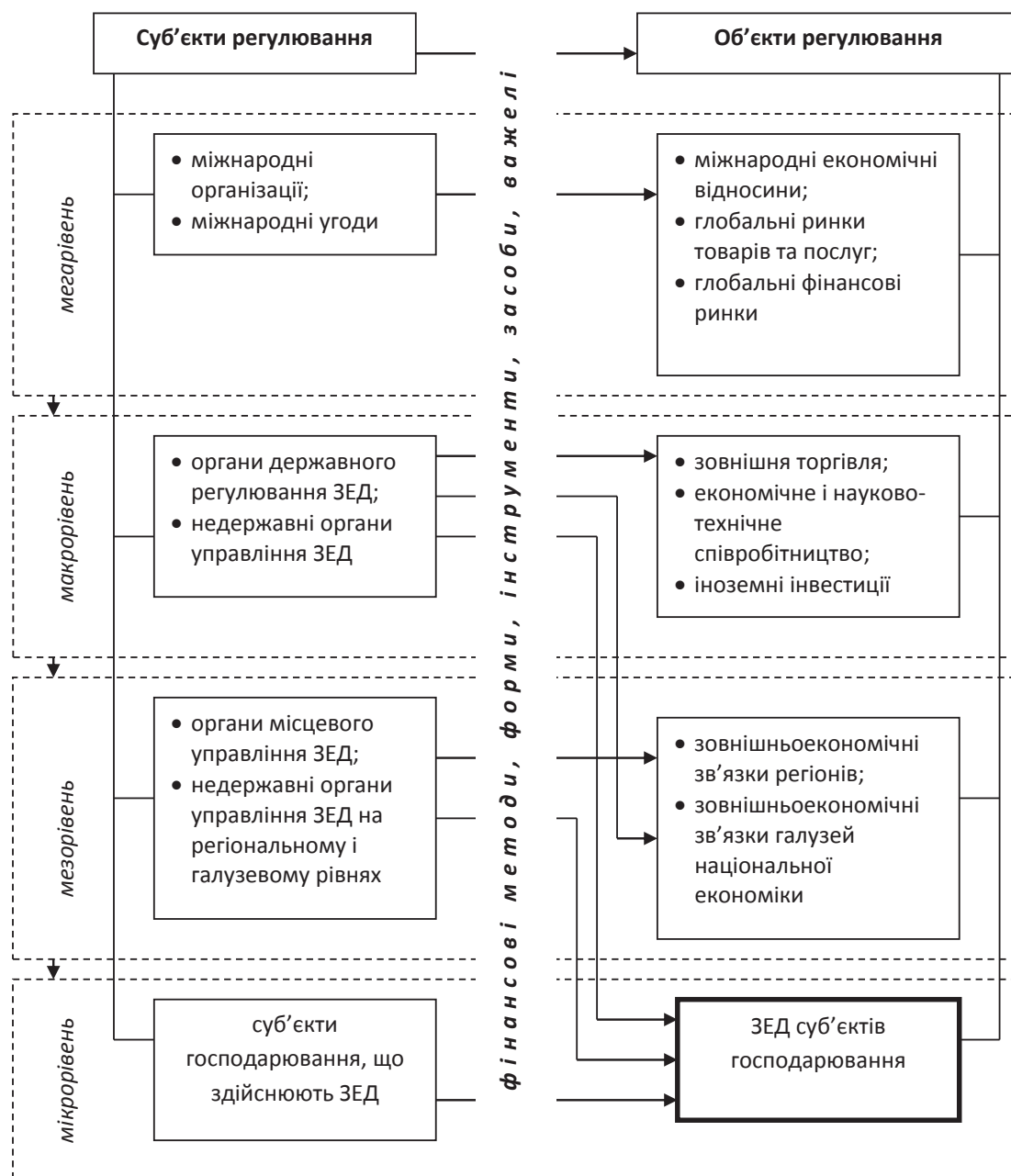

Рис. 1. Рівні фінансового регулювання зовнішньоекономічної діяльності

нованих вченими поняттях, пояснюється відсутністю єдиного підходу до розуміння як фінансового регулювання, так і сутності ЗЕД. Так, з одного боку, ЗЕД розглядається як складна багаторівнева (від мікрорівня до мегарівня) система господарювання, а з іншого – як одна зі сфер господарської діяльності суб'єктів господарювання.

Проведений аналіз вітчизняної та зарубіжної наукової літератури та вітчизняної законодавчої бази дав можливість обґрунтувати дослідження ЗЕД як об'єкта фінансового регулювання з урахуванням рівнів її реалізації, визначити серед таких рівнів мега-, макро-, мезо- та мікрорівні, визначити суб'єкти та конкретизувати об'єкти

фінансового регулювання ЗЕД на кожному з цих рівнів. Головним об'єктом регулювання є ЗЕД суб'єктів господарювання, що акумулює впливи суб'єктів вищих рівнів.

Специфіка фінансового регулювання ЗЕД як однієї зі сфер регулювання полягає в концентрації саме на фінансовій складовій впливу на ЗЕД, що характеризується застосуванням сукупності фінансових методів, форм, інструментів, засобів та важелів впливу. Подальших розвідок потребує конкретизація економічного змісту фінансового регулювання ЗЕД шляхом дослідження складу цієї сукупності у зв'язку з положеннями системного підходу.

Список використаних джерел:

1. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-ХІІ / Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР). – 1991. – № 29. – Ст. 377 ; редакція від 1 березня 2017 р., підстава 1724-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959-12/page>.
2. Філософський енциклопедичний словник ; редкол.: В.І. Шинкарук (голова) та ін. – К. : Абрис, 2002. – 742 с.
3. Васечко Л.І. Співвідношення понять «фінансовий механізм», «механізм фінансування», «фінансове забезпечення», «фінансове регулювання» / Л.І. Васечко // Вісн. Львів. ун-ту. Серія: Екон. – 2009. – № 41. – С. 103–107.
4. Дідик Л.М. Фінансовий механізм управління діяльністю сучасного підприємства / Л.М. Дідик // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2011. – № 2. – С. 92–100.
5. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон : [монографія] / [Ю.Г. Козак, Н.В. Притула, О.А. Єрмакова та ін.]. – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 240 с.
6. Васюренко В.О. Фінансове регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / В.О. Васюренко ; Укр. акад. банк. справи Нац. банку України. – Суми, 2010. – 20 с.
7. Дурицька Г.В. Економічне регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» / Г.В. Дурицька ; Інституті регіональних досліджень НАН України. – Львів, 2007. – 26 с.
8. Крупін В.Є. Механізм державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності територіально-виробничих систем : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством» / В.Є. Крупін ; Інститут регіональних досліджень НАН України. – Львів, 2008. – 24 с.
9. Мацьків В.В. Теоретичні основи фінансового регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання / В.В. Мацьків // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2012. – Вип. 8 (1). – С. 279–290.
10. Колінець Л.Б. Фінансово-кредитний інструментарій стимулювання зовнішньоекономічної діяльності у світовій економічній системі : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.05.01 «Світове господарство і міжнародні відносини» / Л.Б. Колінець ; Терноп. держ. екон. ун-т. – Тернопіль, 2005. – 20 с.
11. Венцель В.Т. Зовнішньоекономічна діяльність: підходи до розуміння в довідковій та нормативно-правовій літературі / В.Т. Венцель // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2011. – № 1 (55). – С. 43–45.
12. Береславська О.І. Механізм валютного регулювання в Україні : автореф. дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / О.І. Береславська ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. – К., 2011. – 31 с.
13. Почерніна Н.В. Інститути регулювання зовнішньоекономічної діяльності на макрорівні / Н.В. Почерніна // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – 2013. – № 3. – С. 159–162.
14. Вітко Ю.Д. Морфологічний аналіз сутності поняття зовнішньоекономічна діяльність підприємств / Ю.Д. Вітко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. – 2016. – № 249. – С. 101–109.
15. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 18, № 19–20, № 21–22. – Ст. 144 ; редакція від 19 липня 2017 р., підстава 1982-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/436-15>.
16. Morgan R.E. Theories of international trade, foreign direct investment and firm internationalization: a critique / R.E. Morgan, C.S. Katsikeas // Management Decision. – 1997. – № 35/1. – P. 68–78.

Анотація. На основі аналізу ведучих досліджень в роботі изложены взгляды ученых на объекты финансового регулирования. Проведен анализ нормативных актов, содержащих законодательное определение внешнеэкономической деятельности (ВЭД) в Украине, на основе чего установлено, что она является объектом регулирования, в частности объектом финансового регулирования. Определено, что среди ученых отсутствует единая точка зрения относительно сущности финансового регулирования ВЭД, в частности его объектов, из-за сложности ВЭД как экономической категории. Проанализированы подходы к определению ВЭД и научные взгляды на сущность финансового регулирования ВЭД, что позволило определить его субъекты и дифференцировать его объекты по уровням. Выяснено, что финансовый характер регулирующего воздействия субъектов регулирования ВЭД на его объекты заключается в применении финансовых методов, форм, инструментов, средств, рычагов.

Ключевые слова: финансовое регулирование, внешнеэкономическая деятельность, внешнеэкономические связи, субъекты хозяйствования, объект регулирования, уровни регулирования, финансовое влияние.

Summary. Based on the leading researches analysis the scientific views on the objects of financial regulation are presented. The analysis of laws containing the legislative definition of foreign economic activity (FEA) in Ukraine was carried out, and on its basis it was established that FEA is the subject of regulation, including financial one. It is determined that there is no single point of view among scientists regarding the essence of FEA financial regulation as well as of its objects due to the complexity of FEA as an economic category. The approaches to the definition of FEA and scientific views on the essence of its financial regulation were analyzed, making it possible to identify its subjects and to differentiate its objects by levels. It is revealed that the financial nature of the regulatory influence which subjects of FEA regulation make on its objects consists in the application of financial methods, forms, tools, means, levers.

Key words: financial regulation, foreign economic activity, foreign economic relations, economic entities, object of regulation, levels of regulation, financial influence.